

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

Diarienummer

1 (8)

Datum

218-1469-2026

2026-05-06

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.fjr@regeringskansliet.se

Remiss av slutbetänkandet En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125)

Er beteckning: LI2026/00074

Sammanfattning i punktform

- Finansiering av förvaltningen och Länsstyrelsens medel måste utredas färdigt innan förändring och borttagande av älgvårdsfonden görs
- **Avstyrker** - 4 § Jakt med hund som förföljer vilt
- **Avstyrker** - 5 kap 3 §
- **Tillstyrker med tillägg** - 7.1.1 Viltet ska visas hänsyn och får inte ofredas eller skrämmas
- **Avstyrker** - 8.4.1 Ytterligare regionalisering av beslut om skydds jakt
- **Avstyrker** - 5 kap. 9 §
- **Tillstyrker med tillägg** - 10 Sanktionsväxling
- **Tillstyrker med tillägg** - Avsnitt 11:3.3
- **Avstyrker** - Avsnitt 12, Ett kompletterat sekretesskydd
- ”Konsekvensanalys 14.3.2 Länsstyrelserna” är bristfällig. Flera förslag innebär ökad arbetsbörda för länsstyrelserna, både i formell handläggning och informell kommunikation med allmänhet och brukare. Det är en felaktig slutsats att förändringarna ska kunna hanteras inom befintliga ramar. Länsstyrelsens bedömning är att summan av de föreslagna förändringarna kommer att innebära betydande arbets- och kostnadsökning för länsstyrelsen.

Generella synpunkter

Länsstyrelsen i Västerbottens vill inleda med att framhålla att översynen av jaktlagstiftningen är välkommen. Syftet att åstadkomma en modern lagstiftning med tydlig systematik och moderna bestämmelser för långsiktigt hållbar jakt och viltvård är lovvärt. Däremot konstaterar länsstyrelsen att det finns delar i denna översyn som är beklagliga. Tidsfristen och tidpunkten då slutbetänkandet ska hanteras är i länsstyrelsens mening alltför knapp sett till remissens omfattning och dignitet. Av den anledningen finns viss oro för att viktiga detaljer missats, då små förändringar i ordval och formuleringar kan få konsekvenser som är svåra att förutse.

Det är också olyckligt att det samtidigt som "Delbetänkandet" (SOU 2025:32) och "slutbetänkandet (SOU 2025:125)" hanteras, pågår en översyn av jakttider. Det finns delar som kan ha betydelse för en annan och där synpunkter som framförs är avhängt vad utfallet blir i den andra delen. I detta sammanhang vill Länsstyrelsen framhålla de synpunkter som framfördes i yttrandet över delbetänkandet (SOU 2025:32). I synnerhet länsstyrelsens avstyrkan och kommentarer kring "Kriterier för skydds jakt på klövvilt och vissa andra arter" samt "Flerartsförvaltning av klövvilt – finansiering" och stycket om "Konsekvensanalys avseende länsstyrelserna". Särskilt de delar som rör förvaltningens och länsstyrelsernas finansiering måste tas i beaktande. Ur vår synpunkt är det inte möjligt att genomföra förändringar på dessa områden utan att ha en klar och utredd lösning på plats.

Vidare bedömer Länsstyrelsen att syftet med översynen till stora delar kan komma att uppnås och tillstyrker därför mycket av utredningens förslag, utan att kommentera detta särskilt. Vad beträffar "modern lagstiftning" och "moderna bestämmelser" menar länsstyrelsen att detta bör omhänderta den teknikutveckling som skett och sker inom flera områden. I nuläget är detta inte omhändertaget i föreslagna formuleringar utan snarare hänvisat till framtida föreskriftsarbeten. Detta är ett viktigt område att fånga upp då länsstyrelsen över tid sett att lagstiftningen inte haft förmåga att hänga med och att gråzoner i lagstiftningen vuxit fram. Att hantera detta genom föreskrifter är sannolikt klokt då det ger förutsättning för att vara mer flexibel till ytterligare utveckling.

I en modern lagstiftning bör könsneutrala och inkluderande beteckningar användas i så stor utsträckning som möjligt. Länsstyrelsen har förstått att jakttillsynsmän i den nya viltförvaltningslagen kallas jaktkontrollanter. Länsstyrelsen har ingen större åsikt gällande om benämningen blir jakttillsynsperson eller jaktkontrollant men anser att det är bra att sådana beteckningar ses över och ändras där det är tillbörligt (exempelvis tjänsteman=tjänsteperson).

Utredningen presenterar ett flertal förslag där alla delar inte är fullt utredda utan hänvisas till vidare utredning eller kommande föreskriftsarbeten. Detta gör att det blir både svårt att sja om samt överblicka vad de faktiska konsekvenserna blir, i synnerhet vilken arbetsbörda som kommer att falla på länsstyrelsen.

Mot bakgrund av det som nämnts ovan önskar Länsstyrelsen att processen framåt och lanseringen av ny lagstiftning inte sker alltför forcerat och att särskild tid läggs på att värdera de inkomna remissvaren. Det bör också efter lanseringen av ny lagstiftning finnas en beredskap för att göra en uppföljning och på ett flexibelt sätt justera eventuella brister. Ändring av lagar och förordningar görs inte lättvindigt och när en sådan omfattande förändring som denna görs får det antas att det kommer att framkomma brister som inte varit uppenbara.

Nedan följer länsstyrelsens särskilda synpunkter under några utvalda avsnitt.

Specifika synpunkter

4 § Jakt med hund som förföljer vilt

Länsstyrelsen avstyrker förslaget till formulering och har följande synpunkter.

Länsstyrelsen ser förändringen från "jakt med drivande hund" till "hund som förföljer vilt" som positiv. Däremot leder borttagandet av lydelsen "ett område som är så beskaffat att det kan förutses att drevet huvudsakligen..." till en försämring enligt länsstyrelsens mening. I den föregående formuleringen blir områdets beskaffenhet och bedömningen som görs inför ett hundsläpp den centrala frågan. Med den nya lydelsen skapas viss osäkerhet och tolkningsutrymme. Drevet får i huvudsak inte gå på någon annans jaktområde. Vad innebär i huvudsak? Om jakttiden utökas så att proportionen av "jakt på annans

mark” minskar, är det då plötsligt legitimt? Det uppstår frågor som handlar både om vilken tid drevet bedrivs på någon annans jaktområde samt i vilken utsträckning (läng i meter, eller yta av total) innan det är att betrakta som ett brott mot bestämmelserna.

5 kap 3 §

Länsstyrelsen avstyrker förslaget till formulering och har följande synpunkter.

Den nya formuleringen är betydligt kortare och mindre informativ än vad formuleringen av 31 § jaktlagen är. I utredningen framhålls att den nya formuleringen omhändertar de uppräknade situationerna i 31 § jaktlagen. Det framhålls också att det som avses är förfaranden som har betydelse för jaktens förlopp. Det finns däremot inte några hinder mot att använda motordrivna fortskaffningsmedel före och efter jakten eller under avbrott i jakten. Det är inte helt självklart att det är detta som avses och gäller i den föreslagna formuleringen. Först efter genomläsning av utredningens motiv och bakgrund till förslaget blir bilden mer tydlig hur detta ska tillämpas i praktiken. Det är önskvärt att detta framkommer och är tydligt redan i hur §3 är formulerad. Länsstyrelsens erfarenhet är att allmänhet och jägare har svårt att veta vad det är som gäller och att lagstiftningen måste vara tydlig i detta avseende.

7.1.1 Viltet ska visas hänsyn och får inte ofredas eller skrämmas

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men med synpunkter

Länsstyrelsen anser att uppräkning av de arter som bestämmelsen avser inte är nödvändig utan att den kan anses gälla alla arter om syftet är att motverka skador.

8.4.1 Ytterligare regionalisering av beslut om skydds jakt

Länsstyrelsen avstyrker detta förslag.

Utredningen föreslår att länsstyrelserna ska få besluta om skydds jakt när det gäller samtliga viltarter utom sälar. Detta skulle bland annat innebära att länsstyrelserna tar över ansvaret för skydds jakt på örn.

Länsstyrelsen menar att rätten att besluta om skydds jakt på kungsörn bör ligga kvar hos Naturvårdsverket.

Rätten att besluta om skydds jakt på andra stora rovdjur än kungsörnar har regelbundet delegerats av Naturvårdsverket till länsstyrelserna. Länsstyrelserna har därmed stor erfarenhet av skydds jakt på björn, varg, järv och lodjur. Länsstyrelserna har däremot ingen erfarenhet av skydds jakt på kungsörnar.

Kungsörnar förorsakar få skador på tamdjur, även om rennäringen anför att skadorna som orsakas av örn på renkalvar kan vara omfattande. Den akademiska kunskapen om ämnet är mycket begränsad.

De få ansökningar om skydds jakt på kungsörn som har kommit in under de gångna åren har hanterats av Naturvårdsverket. Så långt Länsstyrelsen överblickar ämnet har Naturvårdsverket inte i något fall beviljat skydds jakt på kungsörn, beslut som vid överklagan också har fått stöd av förvaltningsrätten.

Ärenden kring örnar är komplicerade. Ofta är det oklart om det var en kungsörn eller en havsörn som har angripit ett tamdjur, eftersom arterna och deras åldersklasser kan vara svåra att skiljas åt för en oerfaren observatör. Förväxlingar mellan kungsörn och havsörn förekommer regelbundet.

Observationer av örnar som äter på döda renar är inget bevis på att örnarna har dödat renarna. Observation av delar av renkalvar i kungsörnsbon innebär inte nödvändigtvis att örnarna har dödat kalvarna.

Enligt nuvarande kunskapsläget är det främst kringströvande ungörnar som angriper renar, medan de vuxna revirörnarna gör få skador. Därmed är det svårt att identifiera och lokalisera skadegörande individer. Skydds jakt på revirörnar, som är lättare att hitta, kan istället förvärra skadebilden, eftersom vuxna örnar håller borta kringströvande ungörnar från sina revir.

Det svårt att hitta och få tag på de skadegörande individerna och därmed går det ofta inte att garantera att skydds jakter minskar skadebilden.

Det finns fungerande förebyggande åtgärder mot örnangrepp på tamdjur, även renar. Därmed finns i många fall andra lämpliga lösningar i stället för skydds jakt.

På grund av kunskapsbrist, avsaknad av vägledning och stora skillnader i örnförekomst mellan länen kommer länsstyrelserna sannolikt att hantera skydds jakt på kungsörn på olika sätt, vilket leder till en minskad rättssäkerhet inom denna del av viltförvaltningen.

5 kap. 9 §

Länsstyrelsen avstyrker förslaget och föreslår följande förändring.

Länsstyrelsen anser att anmälan om påskjutet eller dödat rovdjur även under skydds jakt ska anmälas till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom en timme, samma som för populationsreglerande jakt. Detta för att möjliggöra tillsyn samt avräkning. Vid förebyggande skydds jakt kan ibland tillståndet innefatta flera individer och då behöver avräkning också ske löpande.

10 Sanktionsväxling

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men med synpunkter

Förslaget att mindre allvarliga överträdelser på viltförvaltnings området bör avkriminaliseras och sanktioneras genom sanktionsavgifter kan ge ökad efterlevnad och vara resurseffektivt. När överträdelser i praktiken i stor utsträckning upptäcks och utreds av en annan myndighet än de brottsutredande myndigheterna kan det vara en lämpligare resursanvändning att låta den myndigheten också påföra sanktioner för dessa, men sannolikt kommer en sådan överföring att innebära ett ökat resursbehov för dessa myndigheter.

Som utredningen konstaterar är en central utgångspunkt att det är överträdelser av mindre allvarlig karaktär som bör kunna bli föremål för ett system med sanktionsavgifter. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det betydelsefullt att reglerna är tydliga för den enskilde och att det är enkelt att förutse vilka överträdelser som kan leda till sanktionsavgift

Utredningen föreslår inte vilka delar som bör omfattas av sanktionsavgiftssystemet, vilket gör att konsekvenserna inte är helt överblickbara men där den utredning som föreslås är helt central och bör ske tillsammans med berörda myndigheter. Nivåerna för funktionella sanktionsavgifter kan vara beroende av vilka regler som

innefattas och därför svårt bedöma om de föreslagna nivåerna är välavvägda och tillräckligt stora för att verka avskräckande i praktiken. Ett system med ökade sanktionsavgifter vid återkommande förseelser kan också vara ett alternativ. Detsamma gäller den föreslagna preskriptionstiden, och att beroende på typ av överträdelse kan det finnas svårigheter att faktisk upptäcka och konstatera överträdelser inom tidsramen. Förslagsvis kan detta särskilt adresseras i den kommande utredningen

Avsnitt 11:3.3. Överklagande, handläggning i domstol samt verkställighet och ändring av beslut

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men med kommentar

Enligt den numera upphävda 23 f § jaktförordningen (1987:905) fick beslut ändras ”om det behövs med hänsyn till nya omständigheter eller av någon annan särskild anledning”. Några motsvarande rekvisit framgår inte av den föreslagna lydelsen till 15 kap. 4 § viltförvaltningsförordningen. Länsstyrelsen anser att det finns skäl att överväga om den nya bestämmelsen ska innehålla rekvisit som anger under vilka omständigheter ett beslut får ändras.

Avsnitt 12, Ett kompletterat sekretesskydd

Länsstyrelsen avstyrker förslaget med följande synpunkter

Att hantera länsstyrelsens register och uppgifter om jägare på ett effektivt och smidigt sätt är många gånger en förutsättning för en fungerande förvaltning. I samband med jakt på statens mark i fjällen finns det exempelvis i flera fall en nödvändighet att kunna kommunicera kontaktuppgifter och förmedla vilka som jagar. Detta eftersom det upplåts flera typer av jakt och till flera olika grupper av jägare. I villkoren för jakten finns krav att de ska samordna sig med de andra som jagar på marken.

Länsstyrelsen har förståelse och delar uppfattningen att det finns skäl för att sekretessbelägga uppgifter kopplat till jägare. I synnerhet mot bakgrund av de hot som jägare fått riktat mot sig i samband med rovdjursjakt. Däremot delar länsstyrelsen inte bedömningen att det finns skäl att sekretessbelägga de uppgifter som länsstyrelsen registrerar kopplat till älg och kronhjort. Motivet att minska risken för kartläggning av vapen uppfattas som tunt. Det finns ingen tydlig

statistik som visar att jägares vapen förekommer i brottslig verksamhet eller är föremål för stölder i någon egentlig omfattning. Länsstyrelsen får en stor mängd förfrågningar från mäklare, konsulter, andra jägare och övrig privat befolkning om uppgifter kopplat till jaktlag och dess kontaktpersoner. Det är en viktig och avgörande service att kunna tillhandahålla dessa uppgifter på ett smidigt sätt och är väldigt uppskattat att det görs. Att sekretessbelägga dessa register kommer att påverka denna service i stor utsträckning och kan exempelvis påverka andra jägares möjlighet att komma i kontakt och samordna sig då jakt ska bedrivas på samma marker om jakt upplåts till flera samtidigt.

Utöver att servicen kommer att påverkas och i vissa fall och delar som är av betydelse för förvaltningen så kommer förslaget att innebära en ökad arbetsbörda för länsstyrelsen.

Konsekvensanalys

14.3.2 Länsstyrelserna

Länsstyrelsen tycker att konsekvensanalysen beträffande Länsstyrelsen är bristfällig. Det konstateras visserligen att en del saker kommer att innebära en ökad arbetsbörda men samtidigt framhålls andra områden där det förväntas bli minskad arbetsbörda. Sammantaget föreslås inte något tillskott av resurser för länsstyrelsen utan det bedöms kunna hanteras inom befintliga ramar. Detta är en felaktig slutsats. Länsstyrelsens bedömning är att summan av de föreslagna förändringarna kommer att innebära betydande arbets- och kostnadsökning för länsstyrelsen. Då flertalet av förslagen inte är fullt utvecklade och utredda är det svårt att i nuläget precisera hur stor belastningen kommer att bli. Otvivelaktigt är dock att det kommer krävas ett tillskott av medel.

De som medverkat i beslutet

Detta beslut har fattats av Landshövding Helene Hellmark Knutsson med vilthandläggare Erik Lindberg Nordenberg som föredragande. Deltagit i ärendet har också enhetschef Björn Jonsson, biträdande enhetschef Linda Berglund, rovdjurshandläggarna Ellinor Sahlén och Michael Schneider, vilthandläggarna Peter Näslund och Tobias Österberg, samt länsjurist Tina Beer.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.